

Unaniem vastgesteld.

Raadsvoorstel

Onderwerp : **Visie "Kwaliteitsimpuls De Lutte"**

Zaaknr / Documentnr. : 17Z00268 / 17.0002863

Portefeuillehouder : M. Wildschut

Losser, 31 januari 2017

Voorstel

1. Het visiedocument "Kwaliteitsimpuls De Lutte" vaststellen als kader stellend document ten behoeve van ambitiebepaling en verdere uitwerking in deelprojecten binnen een uitvoeringsprogramma en ten behoeve van mogelijke subsidieverwerving.
2. De vrijvallende ruimte van de restkredieten van het project "Herinrichting 't Rot" aanwenden ter dekking van de verhoging van het investeringskrediet "Kwaliteitsimpuls De Lutte" met € 253.285 tot in totaal € 753.285.

Aanleiding

De directe aanleiding voor het opstellen van een integrale inrichtingsvisie voor De Lutte komt voort uit de (omvangrijke) maatregelen die nodig zijn op het gebied van beheer & onderhoud en vervanging van voorzieningen in de openbare buitenruimte. Dit vanwege met name de problematiek op het gebied van riolering en water en de huidige kwaliteit van wegverhardingen. Verder is er sprake van actuele ruimtelijke ontwikkelingen en diverse (particuliere) initiatieven. Hiermee doet zich de unieke kans voor om te werken aan een daadwerkelijke kwaliteitsimpuls in De Lutte.

Door een integrale aanpak en een uitvoerig planproces wordt gewerkt aan ambities gericht op het behoud en verbeteren van de leefbaarheid in De Lutte. Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en het bevorderen van recreatie en toerisme als mededragers voor het behoud van het voorzieningenniveau in De Lutte. Hiermee wordt bijgedragen aan de strategische beleidsdoelen van de gemeente zoals vastgelegd in de "Toekomstvisie gemeente Losser 2025".

Bij de behandeling van de programmabegroting 2016-2019, in november 2015, is door de portefeuillehouder aangegeven deze kans te grijpen en de uitvoering van concrete maatregelen in de openbare ruimte (o.a. vervanging van riolering) uit te voeren binnen het kader van een integrale inrichtingsvisie voor De Lutte.

In 2016 is middels een breed participatieproces gewerkt aan de bedoelde inrichtingsvisie "Kwaliteitsimpuls De Lutte" welke nu ter besluitvorming voorligt.

Plan- en participatieproces 2016

De eerste helft van 2016 is besteed aan het verzamelen van de reeds beschikbare informatie en het uitvoeren van aanvullende onderzoeken en analyses. Parallel hieraan is samen met de dorpsraad de klankbordgroep "Kwaliteitsimpuls De Lutte" samengesteld (zie bijlage 1). Deze klankbordgroep begeleidt het gehele proces om te komen tot een gedragen inrichtingsvisie.

Gestart is met een tweetal themasessies met de Klankbordgroep "Kwaliteitsimpuls De Lutte" en een algemene inloopavond "aan de voorkant" van het proces. Met de verzamelde basisinformatie, onderzoeksresultaten en de input vanuit de Klankbordgroep en inwoners/geïnteresseerden is een werkgroep van vakspecialisten aan de slag gegaan met een eerste aanzet voor de visie. Deze eerste aanzet is vervolgens besproken met de Klankbordgroep en daarna (op 28 november 2016) gepresenteerd aan alle inwoners, betrokkenen en geïnteresseerden. In de bijlagen 2 en 3 zijn achtereenvolgens ingekomen reacties en de presentatie van de informatiebijeenkomst van 28 november jl. opgenomen.

In bijlage 1 is eveneens het overzicht opgenomen van het participatieproces.

Aandachtspunten t.b.v. het opstellen van de inrichtingsvisie

1. MIP

Vertrekpunt is het MIP (integraal meerjaren investerings- en onderhoudsprogramma voor de openbare ruimte). Het geactualiseerde MIP (zie bijlage 12), met daarbij de input voor de kadernota 2017 t/m 2020, is op 21 juni 2016 toegelicht tijdens een themabijeenkomst voor leden van de raad en commissie ruimte.

MIP-kaart 21 juni 2016 (thema-bijeenkomst raad en cie. Ruimte)

Op basis van het MIP wordt aangegeven waar de focus de komende jaren ligt qua verbeteringsmaatregelen en dus ook waar de inrichtingsvisie in ieder geval op moet ingaan. Verder wordt hiermee bepaald waar op relatief korte termijn de mogelijkheden liggen om de doelen op gebied van riolering en water te bereiken.

2. Convenant uitvoeringsplan Kies je Kans dorp De Lutte

Op 11 december 2013 is het "Convenant uitvoeringsplan Kies je Kans dorp De Lutte" tussen de stichting Dorpsbelangen De Lutte en de gemeente Losser getekend.

In het convenant is vastgelegd dat de gemeente "inspanningen levert bij de onderwerpen waarin zij een rol heeft". Door het convenant mede als uitgangspunt te hanteren bij het opstellen van onderhavige visie en de dorpsraad hierbij nadrukkelijk een rol te geven, wordt mede invulling gegeven aan deze afspraken.

3. *Onderzoek riolering en water*

Vanaf het najaar van 2015 wordt samen met het waterschap Vechtstromen gewerkt aan het zogenaamde "(afval)Waterketenplan Losser". Dit is een integrale studie naar het watersysteem van alle kernen in de gemeente Losser, waarbij niet alleen de capaciteit van het rioolstelsel wordt doorgerekend maar ook het ontvangend oppervlaktewater in beschouwing wordt genomen (zowel kwantitatief als kwalitatief).

Gezien de urgentie en de samenhang met de Kwaliteitsimpuls De Lutte is het onderzoek voor de kern De Lutte naar voren gehaald. De eerste resultaten zijn op 30 juni jl., tijdens de eerste bijeenkomst met de klankbordgroep (zie onderstaande paragraaf) besproken.

Doel is te komen tot een robuust en klimaatbestendig systeem voor riolering en water in De Lutte. De tussenrapportage "Afvalwaterketenplan De Lutte" is opgenomen in bijlage 5.

4. *Verkeersstructuur, verkeerscirculatie, vervoer en parkeren*

Voor een toeristisch centrum als De Lutte zijn verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid een groot goed. De vele klachten over hoge snelheden en ongewenst doorgaand vracht- en agrarisch verkeer geven aan dat we voor een uitdaging staan. Het is dan ook een logisch gevolg dit onderdeel te laten zijn van de inrichtingsvisie.

Doel is dat iedereen die van de wegen in De Lutte gebruik maakt op een veilige manier met gepaste snelheid zijn bestemming moet kunnen bereiken,

In september 2016 is er een verkeersonderzoek en een parkeeronderzoek gehouden. De rapportage is opgenomen in bijlage 4.

5. *Ruimtelijke kwaliteit*

Vanuit inwoners en belangengroeperingen in De Lutte wordt er al geruime tijd aangedrongen op het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. In dit kader wordt de kwaliteit van de openbare ruimte genoemd, maar ook de wens om bijvoorbeeld de entrees van het dorp te verbeteren.

Ter voorbereiding op de visie die nu voorligt, is een ruimtelijke analyse uitgevoerd voor de kern De Lutte in samenhang met het omliggende unieke landschap. Deze analyse is als opgenomen in bijlage 6.

6. *Ruimtelijke ontwikkelingen en (particuliere) initiatieven*

Momenteel spelen er een aantal (autonome) ruimtelijke ontwikkelingen en particuliere initiatieven die mogelijk kunnen bijdragen aan een kwaliteitsimpuls in De Lutte. Gedurende het participatieproces is gesproken met betrokkenen en initiatiefnemers om zodoende de plannen en kansen te integreren.

In dit kader speelt onder andere:

- plan Morsink Diervoeders - Dorpstraat
- plan Oosterbroek – Dorpstraat/Luttermolenweg
- initiatieven horeca ondernemers (waaronder Lutters Kwartier, Plexat, De Vereniging)
- ontwikkelingen terrein voormalige bibliotheek
- ontwikkelingen terrein voormalige peuterspeelzaal
- verbeterpunten Parochie Lumen Christi, locatie De Lutte (o.a. kerkebos)

7. *Recreatie en Toerisme*

In het coalitieakkoord “Naar een nieuwe samenwerking” heeft uw raad ‘Toerisme en Economie’ als speerpunt opgenomen. Afgelopen jaren is gebleken dat het goed gaat met de vrijetijdseconomie in Losser. Er liggen echter nog kansen om samen met de omgeving de lokale vrijetijdseconomie verder te versterken.

Ons college had daarom de behoefte aan een actie-/uitvoeringsprogramma”. Om hier invulling aan te geven is door de gemeente op 21 januari 2016 een zogenaamde pleinsessie georganiseerd.

Als vervolg op de pleinsessie is op 10 mei 2016 de “Beleidsnota Recreatie en Toerisme in de gemeente Losser” met bijbehorend Actieprogramma door uw raad vastgesteld.

Onderhavige inrichtingsvisie “Kwaliteitsimpuls De Lutte” is één van de actiepunten uit dit Actieprogramma en het bevorderen van Recreatie en Toerisme geldt, vanuit dit beleidskader, dus ook als één van de uitgangspunten voor de inrichtingsvisie voor de Lutte.

Onlangs is het “Toeristisch Genootschap Losser” opgericht. Om de belangen vanuit dit genootschap goed in de Kwaliteitsimpuls De Lutte te verankeren, maakt het Toeristisch Genootschap Losser deel uit van de Klankbordgroep.

Resultaat plan- en participatieproces: Visiedocument “Kwaliteitsimpuls De Lutte”

Het resultaat van het plan- en participatieproces is het Visiedocument “Kwaliteitsimpuls De Lutte”. Hieronder vallen de volgende documenten”

- Inrichtingsvisie “Kwaliteitsimpuls De Lutte ” (bijlage 7)
- Samenvatting van de inrichtingsvisie in de vorm van twee A0-panelen:
 - “verkeer en landschap” (bijlage 8)
 - “visie centrum” (bijlage 9)
- Verkeerskundige onderbouwing (bijlage 10)

Met het Visiedocument worden de ambities en hoofduitgangspunten voor een kwaliteitsimpuls in De Lutte vastgelegd. Hierbij gaat het vooral om de volgende onderdelen.

1. Versterken van de identiteit kern De Lutte middels het vastleggen van kernwaarden

In de “Toekomstvisie gemeente Losser 2025” zijn de strategische beleidsdoelen van de gemeente vastgelegd. Met het uitvoeren van de Inrichtingsvisie Kwaliteitsimpuls De Lutte wordt bijgedragen aan meerdere strategische beleidsdoelen, waaronder: vitale en karakteristieke kerkdorpen, verbindingen en een aantrekkelijk klimaat voor ondernemers.

De strategische beleidsdoelen zijn voor de kern De Lutte vertaald naar kernwaarden. Deze zijn tot stand gekomen in het participatieproces en vastgelegd in de inrichtingsvisie “Kwaliteitsimpuls De Lutte”.

De kernwaarden voor de identiteit van De Lutte zijn:

- Dorps,
- Landelijk,
- Gastvrij,
- Lommerrijk.

Bij de uitwerking van de visie in deelprojecten dienen de dan te maken keuzes steeds te worden genomen in het licht van deze kernwaarden.

2. Visie dorpsplein

In de inrichtingsvisie zijn zowel de conceptversie als de aangepaste versie van de visie op het Dorpsplein opgenomen. De conceptversie is gepresenteerd aan zowel de Klankbordgroep als aan alle aanwezigen tijdens de algemene informatieavond op 28 november jl. Naar aanleiding van de reacties tijdens beide bijeenkomsten is de aangepaste versie tot stand gekomen.

3. Vastleggen uitgangspunten

Met het vaststellen van onderhavige Inrichtingsvisie "Kwaliteitsimpuls De Lutte" worden, naast het vastleggen van de kernwaarden en de inrichtingsvisie voor het centrumplein, tevens de uitgangspunten vastgesteld ten aanzien van de verkeersstructuur, het riolering- en watersysteem, de ruimtelijke kwaliteit en wordt aangegeven hoe geanticipeerd wordt op ontwikkelingen en initiatieven.

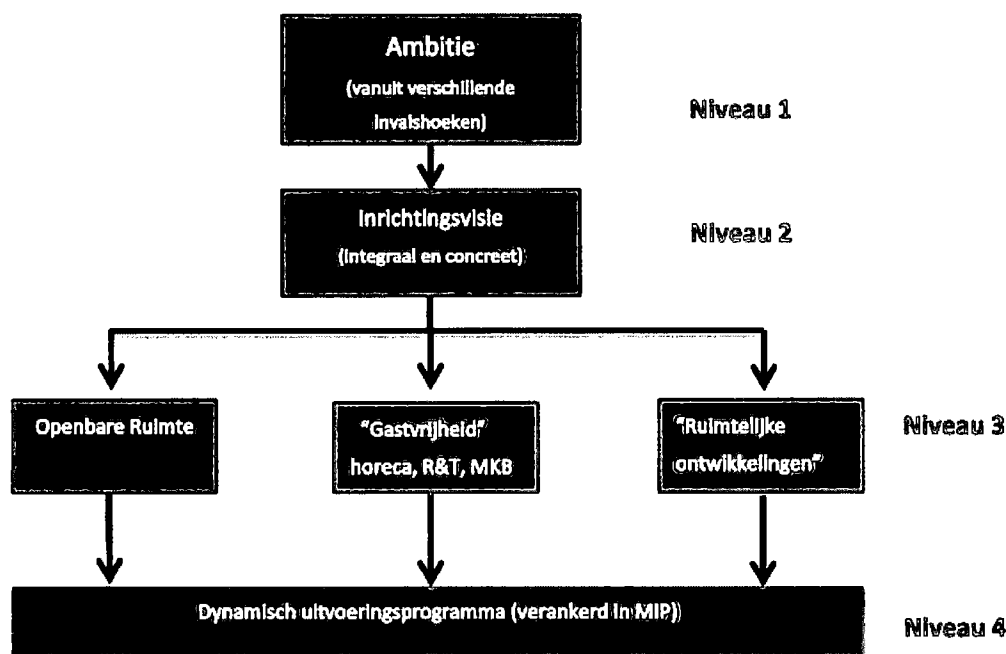
Vervolg

Gastvrijheid

Om écht een kwaliteitsimpuls op gang te brengen is het wenselijk dat er méér gebeurt dan alleen fysieke maatregelen in de openbare ruimte. Uit de ruimtelijke analyse en de Inrichtingsvisie komt duidelijk naar voren dat "Gastvrijheid" een sterke troef is van De Lutte. Het versterken van het thema "Gastvrijheid" is dan ook één van de pijlers van de Kwaliteitsimpuls De Lutte. Onderstaand figuur geeft dat schematisch weer.

Met het vaststellen van onderhavige visie wordt invulling gegeven aan de niveaus 1 en 2.

Kwaliteitsimpuls De Lutte

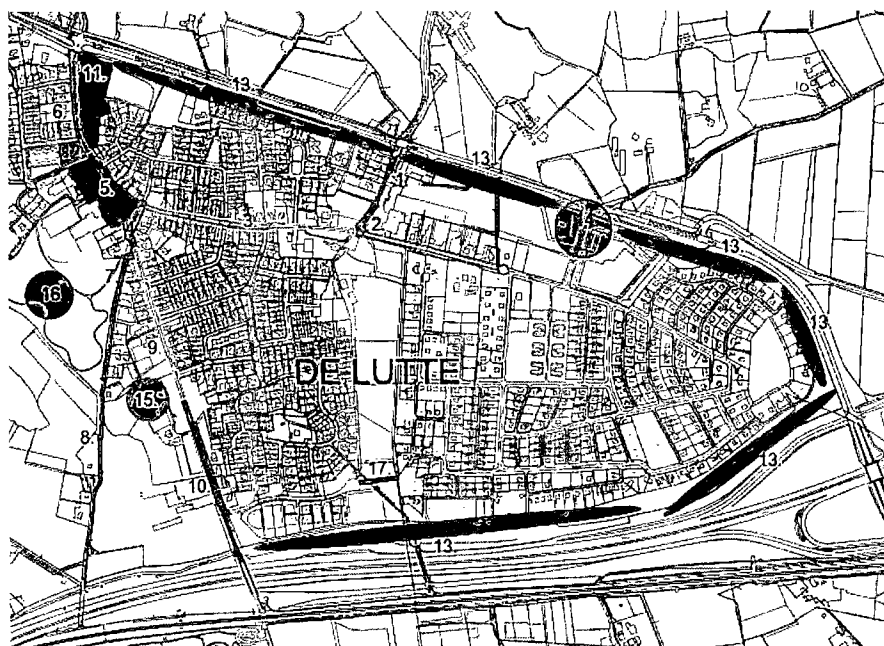
Het college vindt het belangrijk dat er gewerkt wordt aan de drie te onderscheiden pijlers, maar de gemeente kan dat natuurlijk niet alleen. Het is zeer wenselijk dat de (centrum-)ondernemers gezamenlijk invulling geven aan het begrip "Gastvrijheid" om te bevorderen dat er meer bezoekers, recreanten en toeristen naar De Lutte komen en deze langer ook verblijven.

Uitwerking van het begrip "Gastvrijheid" kan tot uiting komen in bijvoorbeeld de terrasuitstraling (terrasmeubilair), reclame-uitingen, arrangementen, etc.

De gemeente kan hierin een faciliterende rol vervullen door bijvoorbeeld het overleg hierover tussen de ondernemers onderling te organiseren, expertise in te brengen en actief mee te denken in materialisatie zodat ook de uitstraling van de terrassen past binnen de kernwaarden van De Lutte.

Aanzet tot een dynamisch uitvoeringsprogramma

Op bijgaand overzichtskaartje (en in bijlage 13) is een aanzet gegeven voor het uitvoeringsprogramma "Kwaliteitsimpuls De Lutte". Dit programma wordt uitgewerkt en verankerd in het MIP. Vanuit het MIP worden investeringsvoorstellen gedaan binnen de reguliere P&C-cyclus.

Indicatie investeringsopgave

Op basis van kengetallen is een verkenning gedaan naar de investeringsopgave met een 'doorkijk' naar kostendekkingsmogelijkheden.

Samenvatting indicatie investeringsopgave		
Totale investeringsopgave		€ 4.000.000,-- (indicatie)
Onderdelen / opbouw investeringsopgave (afgerond)		
Groot onderhoud wegen	€ 725.000,--	
Kosten riolering/water tlv vGRP	€ 1.350.000,--	
Kosten vervanging bestaande openbare verlichting	€ 180.000,--	
Nieuw beleid en vervangingsinvesteringen bovengrondse infrastructuur, wegmeubilair, groen etc.	€ 1.800.000,--	
Grondaankopen	PM	

“Doorkijk” kostendekkingsmogelijkheden (afgerond)		
Reserveren uit (toekomstige) onderhoudsbudgetten:		
vGRP	€ 1.350.000,--	
Groot onderhoud Wegen	€ 725.000,--	
Vervanging openbare verlichting (reserveren uit inmiddels beschikbaar gestelde vervangingskrediet)	€ 180.000,--	
Vervangingsinvestering / nieuw beleid		
Raadsbesluit: restkredieten 't Rot aanwenden voor Kwaliteitsimpuls De Lutte (conform MIP 2016)	€ 253.000,--	
Kadernota 2016 e.v. (jaarschijf 2017)	€ 500.000,--	
TOTAAL globale dekkingsmogelijkheden (afgerond)		€ 3.000.000,--
Bij benadering nog te dekken		€ 1.000.000,--
Dekking- en subsidiemogelijkheden		
HFT Lossersestraat (beschikt)	€ 62.500,--	
Duurzaam Veilig Dorpstraat (aangevraagd)	PM	
Regeling “Kleine Kernen”	PM	
Integrale verkenning met provincie Overijssel naar mogelijkheden op basis van vastgestelde Visie “Kwaliteitsimpuls De Lutte”	PM	
Integrale afweging bij Kadernota	PM*	

* Voorbeeld: een investering van € 500.000,-- leidt, bij een afschrijvingstermijn van 20 jaar, tot een jaarlijkse investeringslast van € 35.000,--.

Argumenten

- 1.1. *Uit het planproces komt naar dat het van belang is om eerst ambities en uitgangspunten in een overkoepelend document vast te stellen, alvorens de onderliggende documenten en deelprojecten verder uit te werken.*
In de praktijk blijkt dat discussies al snel gaan over detailinvullingen, terwijl de hoofdrichting nog niet vast staat. Hiermee worden discussies om samen tot een goede uitwerking te kunnen komen vertroebeld. Het is aan te bevelen om eerst “de stip op de horizon” te zetten en daar vervolgens in stappen naar toe te werken.
- 1.2. *Vaststelling van een overkoepelend visiedocument kan helpen bij het verwerven van mogelijke externe bijdragen.*
De praktijk leert dat een door de raad bekrachtigd visiedocument kan bijdragen aan het verwerven van externe bijdragen omdat daarmee aantoonbaar is dat er sprake is van een integrale aanpak en er draagvlak is.
- 2.1 *Uit de financiële verkenning blijkt dat er nog onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn om invulling te kunnen geven aan de ambities.*
Tijdens de presentatie van het geactualiseerde MIP op 21 juni 2016 aan de leden van de raad en commissie Ruimte is o.a. gesproken over budgetten en kredieten voor de “Kwaliteitsimpuls De Lutte”. Gewezen is op restkredieten van het project “Herinrichting 't Rot”. Deze restkredieten zijn ontstaan als gevolg van verworven subsidies die pas ruim na oplevering van het project zijn uitgekeerd. Bij de kredietaanvraag 't Rot was bekend dat de gemeente de subsidies achteraf zou ontvangen en dat voorfinanciering derhalve noodzakelijk was.

Besproken is om uw raad, bij de besluitvorming over een visiedocument voor De Lutte, voor te stellen om de restkredieten van het project "t Rot" toe te voegen aan het reeds bestaande krediet voor de Kwaliteitsimpuls De Lutte. Het voorstel voor de begrotingswijziging is opgenomen in bijlage 11.

Kanttekeningen

2.1 Vrijval van restkredieten vindt normaliter plaats bij de jaarrekening

Normaal gesproken worden kredieten gereed gemeld bij de jaarrekening van enig jaar, waarna uw raad een afweging kan maken over de besteding van eventuele restkredieten.

In dit geval wordt, gezien de discussie bij de begrotingsbehandeling in 2015, het doorlopen planproces in De Lutte en de wens om, in combinatie met vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte een kwaliteitsimpuls in De Lutte op gang te brengen, geadviseerd om de vrijvallende restkredieten van het project "t Rot" direct aan te wenden voor De Lutte. Bovendien is het streven om nog in 2017 verplichtingen aan te gaan ten behoeve van de uitvoering van delen van de Visie.

Vervolg

Met onderhavig raadsbesluit is fase I financieel gedekt en kan, binnen de door u vastgestelde kaders en na een zorgvuldig plan- en participatieproces, overgegaan worden tot uitvoering.

Volgende fasen worden eveneens binnen het totale uitvoeringsprogramma (gefaseerd) verder uitgewerkt, waarbij ook op dat moment dekking wordt gezocht.

Het college van burgemeester en wethouders van Losser;

secretaris,

burgemeester,

Bijlagen behorende bij dit raadsvoorstel

Omschrijving	Datum	Corsanummer
Plan- en participatieproces		
1. Overzicht plan- en participatieproces en samenstelling klankbordgroep De Lutte	20-01-2017	17.0002860
2. Ingekomen reacties n.a.v. brede informatieavond 27 oktober 2016	23-01-2017	17.0002876
3. Presentatie algemene informatiebijeenkomst 28 november 2016	20-01-2017	17.0002850
Onderzoek en analyse		
4. Verkeers- en parkeeronderzoek Goudappel Coffeng	20-01-2017	17.0002854
5. Concept-rapport Afvalwaterketenplan De Lutte RHDHV	20-01-2017	17.0002855
6. Ruimtelijke analyse kern De Lutte, Odin Landschapsonwerpers	23-01-2017	17.0002955
Vast te stellen Visiedocument "Kwaliteitsimpuls De Lutte"		
7. Inrichtingsvisie "Kwaliteitsimpuls De Lutte"	20-01-2017	17.0002816
8. Samenvatting visie: A0-paneel De Lutte "Verkeer en Landschap"	23.01.2017	17.0002851
9. Samenvatting visie A0-paneel De Lutte "Visie Centrum"	23-01-2017	17.0002852
10. Verkeerskundige onderbouwing Visie	23-01-2017	17.0002856
Begrotingswijziging		
11. Begrotingswijziging restkredieten 't Rot	23-01-2017	17.0002959
Aanzet uitvoeringsprogramma		
12. MIP-kaart De Lutte	20-01-2017	17.0002866
13. Overzichtskaart aanzet uitvoeringsprogramma	20-01-2017	17.0002814